

The Needs and Guidelines for Inclusive Education Management for Schools under the Singburi Primary Educational Service Area Office

Chonnikarn Chueapun¹ and Sudarat Sarnswang²

Faculty of Education, Kasetsart University, Thailand

E-mail: Chonnukarn.chue@ku.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-1336-3203>

E-mail: fedusdrs@ku.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-3020-2538>

Received 22/03/2025

Revised 01/04/2025

Accepted 07/05/2025

Abstract

Background and Aims: Inclusive education monitoring has shown continuous implementation, but still faces several problems such as lack of specialized personnel, insufficient budget, teachers not understanding special needs students' behaviors, and unsuitable educational facilities. This research aims to: 1) study the needs assessment of inclusive education in Sing Buri Primary Educational Service Area, and 2) study appropriate guidelines for inclusive education suitable for the local context.

Methodology: The research was conducted in two parts. Part 1 studied a sample of 59 teachers responsible for inclusive education management, using checklist questionnaires, 5-level rating scales, and interviews. Data were analyzed using frequency distribution, mean, standard deviation, and priority needs index (PNI). Part 2 studied a sample consisting of one inclusive school director, one teacher responsible for inclusive education, and one special education expert, using structured interviews with qualitative descriptive analysis.

Results: Results revealed that current conditions were rated at a high level ($\bar{x} = 3.85$, S.D. = 0.94), while desirable conditions were also rated high ($\bar{x} = 4.29$, S.D. = 0.87). The overall Priority Needs Index ($PNI_{modified}$) was 0.11. When analyzed by aspect, the student aspect ($PNI_{modified} = 0.12$) ranked highest, followed by the tools aspect ($PNI_{modified} = 0.12$), teaching and activities aspect ($PNI_{modified} = 0.11$), and environment aspect ($PNI_{modified} = 0.11$), respectively. The study proposed the following guidelines for inclusive education management: For the student aspect, promote and restore essential life skills while encouraging family and community participation to develop sustainable life skills enabling future self-reliance. For the environmental aspect, ensure accessibility and convenience for all students, create safe and friendly learning atmospheres, and promote equal participation. For teaching and learning activities, provide training on understanding special needs students' behavior and promote teacher learning communities. For the tools aspect, systematically manage budgets for inclusive education and seek support and resources from communities and external agencies.

Conclusion: Inclusive education in Sing Buri province is at a good level, but still requires development, especially in the areas of students and tools. Development guidelines include promoting students' life skills and family participation, improving environments to support learning, training teachers about special needs students, and systematically allocating budgets while seeking external support to develop effective inclusive education. Research findings can be used in policy formulation for appropriate budget and resource allocation based on identified needs, particularly for teacher development in special education and creating sustainable support systems. Parent organizations should develop effective supervision systems and establish collaborative networks among successful model schools.

Keywords: Inclusive Education Management; SEAT Framework; The Needs

ความต้องการจำเป็นและแนวทางการจัดการศึกษาเรียนรวมสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

ชนนิกันต์ เชื้อปั้น¹ และ สุภารัตน์ สารสว่าง²
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การจัดการศึกษาเรียนรวมจากการติดตามผลการดำเนินงานพบว่า มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง แต่ยังมีปัญหาจากการดำเนินงานในหลายด้าน อาทิ ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ งบประมาณไปเพียงพอ ครูผู้สอนไม่เข้าใจพฤติกรรมของนักเรียนพิเศษ สถานศึกษาไม่เอื้ออำนวย งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาเรียนรวมในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี
- 2) เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาเรียนรวมที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่

ระเบียบวิธีการวิจัย: การวิจัยแบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างครูผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาเรียนรวม จำนวน 59 คน ใช้แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีการจัดเรียงอันดับ ความสำคัญของความต้องการจำเป็น ตอนที่ 2 ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างผู้อำนวยการโรงเรียนเรียนรวม 1 คน ครูผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาเรียนรวม 1 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ 1 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการพรรณนา

ผลการวิจัย: สภาพปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D.= 0.94) และสภาพที่พึงประสงค์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D.= 0.87) ความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.11 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านนักเรียน ($PNI_{modified} = 0.12$) มีลำดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านเครื่องมือ ($PNI_{modified} = 0.12$) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($PNI_{modified} = 0.11$) และด้านสภาพแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.11$) ตามลำดับ แนวทางการจัดการศึกษาเรียนรวม พบว่า ด้านนักเรียน ส่งเสริมและฟื้นฟูทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตพร้อมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตอย่างยั่งยืนและให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ในอนาคต ด้านสภาพแวดล้อม คำนึงถึงการเข้าถึงและความสะดวกสำหรับทุกคน สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ปลอดภัย เป็นมิตร และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ฝึกอบรมเกี่ยวกับการเข้าใจพฤติกรรมของนักเรียนพิเศษ ส่งเสริมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้สำหรับครูและด้านเครื่องมือ บริหารงบประมาณเพื่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอย่างเป็นระบบ แสวงหาการสนับสนุนและระดมทรัพยากรจากชุมชนและหน่วยงานภายนอก

สรุปผล: การจัดการศึกษาเรียนรวมในพื้นที่จังหวัดสิงห์บุรี อยู่ในระดับดี แต่ยังมีความต้องการจำเป็นต้องพัฒนา โดยเฉพาะด้านนักเรียนและเครื่องมือ มีแนวทางพัฒนาประกอบด้วย การส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนและการมีส่วนร่วมของครอบครัว ปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ อบรมครูเกี่ยวกับนักเรียนพิเศษ และจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นระบบ พร้อมแสวงหาการสนับสนุนจากภายนอกเพื่อพัฒนาการศึกษาเรียนรวมอย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายการจัดการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรที่เหมาะสมกับความต้องการจำเป็น โดยเฉพาะการพัฒนาครูด้านการศึกษาพิเศษและสร้างระบบสนับสนุนที่ยั่งยืน หน่วยงาน

ต้นสังกัดควรพัฒนาระบบการนิเทศติดตามและสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียนต้นแบบที่ประสบความสำเร็จ

คำสำคัญ: การจัดการศึกษาเรียนรวม; โครงสร้างซีท (SEAT Framework); ความต้องการจำเป็น

บทนำ

ประเทศไทยมีการพัฒนาระบบการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยหนึ่งในแนวทางสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้ประชาชนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมคือ การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education) ซึ่งเป็นแนวทางที่เปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนร่วมกับเด็กทั่วไปในโรงเรียนทั่วไป การจัดการศึกษาในรูปแบบนี้มุ่งเน้นให้นักการศึกษาตระหนักถึงคุณค่าของการพัฒนาคุณภาพชีวิตในทุกมิติ เพื่อเสริมสร้างความสามารถ ความรู้ และทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในครอบครัวและสังคมได้อย่างมีความสุขและมีคุณค่า นอกจากนี้ยังช่วยเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้สามารถเข้าถึงการศึกษาได้มากยิ่งขึ้น (กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา, 2563) จากการศึกษาแนวโน้มของการจัดการศึกษาเรียนรวม แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมและการยอมรับจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมและการพัฒนาการศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนให้แผนการศึกษาสามารถดำเนินไปสู่ความสำเร็จ อย่างไรก็ตาม จากผลการพัฒนาการศึกษาในช่วงปี 2552 - 2559 พบว่ายังมีประเด็นที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะโอกาสทางการศึกษาของเด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ แม้ว่าจะได้รับการศึกษาเพิ่มขึ้น แต่ยังมีข้อจำกัดทั้งในด้านการเข้าถึง และปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน (สุภัทสรุ จตุโชคอุดม และคณะ, 2565)

แม้ว่าปัจจุบันจะมีนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจำนวนมากเข้าสู่ระบบการศึกษาเรียนรวม แต่การขับเคลื่อนการจัดการศึกษาในรูปแบบนี้ยังคงเผชิญกับอุปสรรคและความท้าทายหลายประการ จากการติดตามและประเมินผลพบว่า แม้จะมีการฝึกอบรมบุคลากรด้านการจัดการศึกษาเรียนรวม แต่ยังคงขาดผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางงบประมาณไม่เพียงพอ การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IEP) ยังไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย และระบบติดตามประเมินผลยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562) นอกจากนี้ การจัดการเรียนรวมในพื้นที่ต่างๆ พบว่าปัญหาที่ยังคงมีอยู่ในระดับสูง เช่น การบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้าง SEAT Framework ของโรงเรียนบ้านสวนอุดมวิทยา จังหวัดชลบุรี พบว่าปัญหาอยู่ในระดับมาก (พลธาวิ นวัชรธำรง และศศิรินทร์ ศิริธาดากุลพัฒน์, 2565) ขณะที่การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรวมในโรงเรียนขนาดเล็ก กรณีศึกษาโรงเรียนวังวารินราษฎร์วัฒนา พบว่าสภาพการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง (ศิริมงคล ทนทอง, 2566)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี มีโรงเรียนที่จัดการศึกษาเรียนรวมมีทั้งหมด 69 โรงเรียน และมีนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ 822 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี, 2567) อย่างไรก็ตาม จากบริบทของจังหวัดสิงห์บุรีที่มีโรงเรียนขนาดเล็กเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้สถานศึกษาเหล่านี้ไม่ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรอย่างเพียงพอ ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน จากการดำเนินงานพบปัญหาสำคัญในการจัดการศึกษาเรียนรวมการจัดการศึกษาที่ไม่เหมาะสม นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษไม่ได้รับการสนับสนุนที่สอดคล้องกับศักยภาพของตน ข้อจำกัดด้านสถานที่และทรัพยากร โรงเรียนขาดสถานที่ที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรม ขาดงบประมาณ สื่อ และอุปกรณ์การเรียนที่

จำเป็น บุคลากรการศึกษาที่ไม่เพียงพอ ครูขาดความเข้าใจในความต้องการของนักเรียน ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ภาระงานของครูที่มากเกินไป ครูรู้สึกที่ไม่ได้รับการส่งเสริมให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มศักยภาพ เนื่องจากมีภาระงานที่หลากหลาย ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูจังหวัดสิงห์บุรี (วรภรณ์ อินทรพาน และคณะ, 2568) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่จัดการศึกษาเรียนรวมยังคงเผชิญกับความท้าทายหลายประการทั้งในด้านสภาพแวดล้อมการทำงานและโอกาสในการพัฒนาศักยภาพ

จากข้อมูลข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่าการศึกษาแบบเรียนรวมในประเทศไทยยังคงต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในด้านบุคลากร โครงสร้างพื้นฐาน งบประมาณ และแนวทางการบริหารจัดการ เพื่อให้สามารถรองรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาให้เกิดความเท่าเทียมอย่างแท้จริง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจในการศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการจัดการศึกษาเรียนรวมในจังหวัดสิงห์บุรี เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้การจัดการศึกษาเรียนรวมมีคุณภาพ ครูสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มศักยภาพ และนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการศึกษาที่เหมาะสมและเท่าเทียม อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเรียนรวมในจังหวัดสิงห์บุรีให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนและสังคมโดยรวม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาเรียนรวมในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาเรียนรวมสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษา ตรวจสอบแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษ โดยแบ่งได้ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น

พิมพ์ชนก สีหา และสุภาวดี บาลี (2564) กล่าวว่า ความต้องการ แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น คือ ความจำเป็นและความคาดหวัง โดยความจำเป็น คือสิ่งที่ต้องได้รับการตอบสนอง ถือว่าเป็นปัจจัยหรือเป็นสิ่งที่จำเป็นพื้นฐาน และจะได้รับการตอบสนองอย่างสม่ำเสมอ และความคาดหวัง คือ ความปรารถนาที่เกิดขึ้นภายในใจ มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นสูงอย่างต่อเนื่อง จักรกฤษณ์ สิริริน (2563) ได้ให้ความหมายว่าความต้องการจำเป็น หมายถึง สภาพปัญหาที่ต้องการได้รับการแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อบุคคล หน่วยงาน ซึ่งวัดได้จากเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็น

สรุปได้ว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึง ช่องว่างหรือความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันกับสภาพที่พึงประสงค์ในอนาคต ที่ต้องได้รับการตอบสนองหรือแก้ไขปรับปรุง

2. แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ

ทวีศักดิ์ สิริรัตน์เรขา (2562) กล่าวว่าการศึกษาพิเศษ หมายถึง การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือผู้ด้อยโอกาส ซึ่งเด็กกลุ่มนี้มักไม่ได้รับประโยชน์เต็มที่จากการศึกษาที่จัดให้ตามระบบปกติ เป็นการศึกษาที่มีความแตกต่างไปจากทั่วไป ทั้งในด้านวิธีสอน กระบวนการหลักสูตร เนื้อหาวิชา เครื่องมือ อุปกรณ์การเรียน และเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก กิตติมา สุริยกานต์ (2564) ได้ให้ความหมายของการศึกษาพิเศษ หมายถึง การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ หรือไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือผู้ด้อยโอกาส การศึกษาพิเศษเน้นการเพิ่มทักษะพื้นฐานด้านสังคม การสื่อสาร และทักษะทางความคิด เนื้อหาหลักสูตรเน้นการเตรียมความพร้อมเพื่อให้เด็กสามารถใช้ชีวิตประจำวัน ควบคู่ไปกับทักษะทางวิชาการ

สรุปได้ว่า การศึกษาพิเศษ หมายถึง การจัดการศึกษาให้กับบุคคลที่มีความบกพร่องในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา โดยจัดการศึกษาในรูปแบบที่แตกต่างไปจากรูปแบบทั่วไป เพื่อร่วมพัฒนาศักยภาพของคนพิการ มุ่งเน้นการฝึกทักษะการใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับทักษะทางวิชาการ

3. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเรียนรวม

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2561) กล่าวว่า การเรียนรวม หมายถึง กระบวนการจัดการศึกษาที่จัดให้นักเรียนในวัยเดียวกันทุกคนได้เข้าเรียนในชั้นเรียนเดียวกัน โดยคำนึงถึงข้อจำกัดของนักเรียนแต่ละคน มีการปรับหลักสูตร จัดการกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนสนับสนุนบริการและความช่วยเหลือที่ตอบสนองต่อความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้นักเรียนเข้าถึงการเรียนรู้และกิจกรรมต่าง ๆ ได้มากที่สุด ในสภาพแวดล้อมที่มีข้อจำกัดน้อยที่สุด มีแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรวม ใช้กรอบโครงสร้างซีท (SEAT Framework) มีการดำเนินงานตามองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ 1) ด้านนักเรียน (S - Students) 2) ด้านสภาพแวดล้อม (E - Environment) 3) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A - Activities) 4) ด้านเครื่องมือ (T - Tools) (เบญจา ชลธารินทร์, 2546)

4. แนวคิดเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

UNICEF (2023) กล่าวว่าอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (CRPD) ได้ให้คำนิยามของเด็กที่มีความพิการไว้ อย่างครอบคลุม โดยระบุว่าหมายรวมถึงบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา หรือประสาทสัมผัส ในระยะยาว ซึ่งเมื่อต้องเผชิญกับอุปสรรคต่างๆ อาจส่งผลให้การมีส่วนร่วมในสังคมอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานที่เท่าเทียมกันถูกจำกัด ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา (2552) ได้กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา ไว้ดังต่อไปนี้ 1) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น 2) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 3) บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา 4) บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ 5) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ 6) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา 7) บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรม หรืออารมณ์ 8) บุคคลออทิสติก 9) บุคคลพิการซ้อน

5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี มีพื้นที่ความรับผิดชอบในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จำนวน 6 อำเภอ ได้แก่ 1) อำเภอเมือง 2) อำเภออินทร์บุรี 3) อำเภอบางระจัน 4) อำเภอค่ายบางระจัน

5) อำเภอท่าช้าง และ 6) อำเภอพรหมบุรี มีสถานศึกษาจำนวน 89 โรงเรียน นักเรียน 11,244 คน สถานศึกษาที่จัดการศึกษาเรียนรวมทั้งหมด 69 โรงเรียน และมีนักเรียนที่มีความบกพร่องจำนวนทั้งหมด 822 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี, 2567) โดยส่วนใหญ่ โรงเรียนในจังหวัดสิงห์บุรีเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก เนื่องจากลักษณะพื้นที่ที่เป็นต่างจังหวัด ประชากรบางส่วนกระจายตัวอยู่ในชนบท ทำให้จำนวนโรงเรียนมีมาก แต่จำนวนนักเรียนต่อโรงเรียนค่อนข้างน้อย ด้วยเหตุนี้ ทำให้ส่งผลกระทบต่อการศึกษาในบางสถานศึกษา เพราะเมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว สัดส่วนระหว่างครูกับนักเรียน ในภาพรวมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูต่อนักเรียนยังต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (กัญญา เอี่ยมพญา และคณะ, 2565) ส่งผลให้ครูในบางโรงเรียนต้องรับผิดชอบงานสอนหลายระดับชั้น หรือแม้กระทั่งต้องสอนในวิชาที่ไม่ได้ตรงกับเชี่ยวชาญของตนเอง ปัญหานี้ไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนการสอนของนักเรียน แต่ยังสร้างภาระงานที่หนักเกินไปให้กับครู ซึ่งอาจกระทบต่อประสิทธิภาพในการถ่ายทอดความรู้

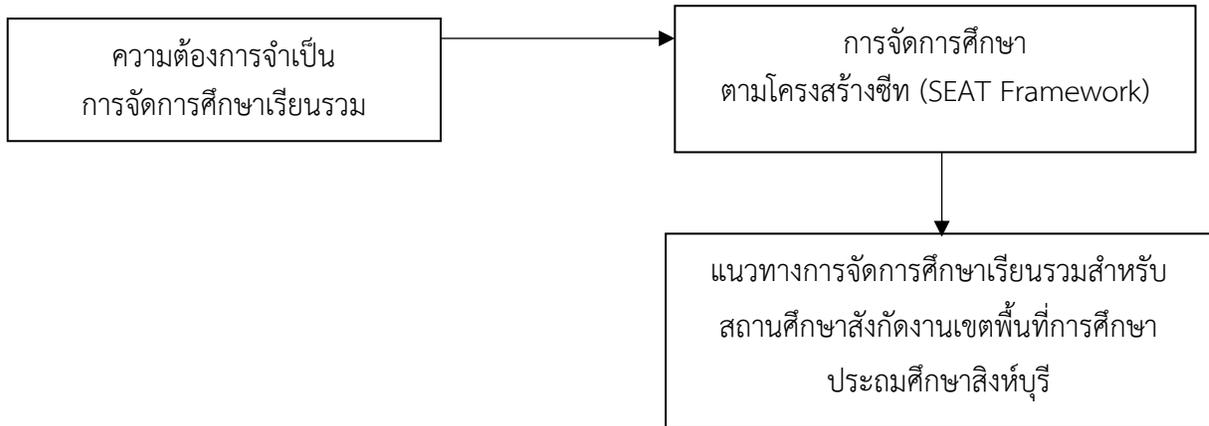
จากการทบทวนวรรณกรรม นำแนวคิด ทฤษฎี และจุดเด่นมาใช้ในงานวิจัย ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงการนำแนวคิด ทฤษฎี และจุดเด่นมาใช้ในงานวิจัย

ทฤษฎี/ผู้วิจัย	แนวคิด	จุดเด่นที่นำมาใช้
พิมพ์ชนก สีหา และสุภาวดี บาลี (2564)	ความต้องการจำเป็นและความคาดหวัง	ใช้แนวคิดเรื่องความแตกต่างระหว่างสิ่งที่เป็นอยู่กับสิ่งที่พึงประสงค์
จักรกฤษณ์ สิริริน (2563)	ความต้องการจำเป็นคือสภาพปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไข	ใช้วิธีเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันกับสิ่งที่ควรเป็นในการประเมินความต้องการ
บุญจา ชลธารันนท์ (2546)	การศึกษาเรียนรวม	นำ SEAT Framework มาประยุกต์ใช้ในการออกแบบการเรียนรู้อ
UNICEF (2023)	ค่านิยมเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ	ใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดกลุ่มเป้าหมายของงานวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการจัดการศึกษาเรียนรวมสำหรับสถานศึกษาสังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิดการจัดการศึกษาเรียนรวมของบุญจา ชลธารันนท์ (2546) ที่เสนอกรอบโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ประกอบด้วย 1) ด้านนักเรียน 2) ด้านสภาพแวดล้อม 3) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน 4) ด้านเครื่องมือ สามารถเขียนเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังภาพประกอบที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยมีระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ครูผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาเรียนรวม สถานศึกษาสังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มโดยใช้ตารางขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 59 คน และผู้ให้สัมภาษณ์ คัดเลือกจากตัวแทนผู้มีความเชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษและการเรียนรวม ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนเรียนรวม 1 คน ครูผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาเรียนรวม 1 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตั้งแต่มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert, 1967) และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview)

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย 2 ระยะ เพื่อให้ครอบคลุมประเด็นการวิจัยตามลำดับ ได้แก่

ระยะที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นในการจัดการศึกษาเรียนรวม ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยจัดทำหนังสือขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่าง พร้อมแจกแบบสอบถามที่ใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ หลังจากนั้นจึงติดตามและรวบรวมแบบสอบถามให้ครบถ้วน เพื่อนำข้อมูลเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์

ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาเรียนรวม ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน โดยมีการจัดทำหนังสือขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อลงพื้นที่สัมภาษณ์ หลังจากนั้นจึงตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล จัดเรียง และเรียบเรียงข้อมูลอย่างเป็นระบบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมมา วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย จัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index (PNI Modified) (สุวิมล ว่องวานิช, 2558)

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการพรรณนาวิเคราะห์ แล้วสรุปเป็นรายชื่อเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการดำเนินการ

ผลการวิจัย

การศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการจัดการศึกษาเรียนรวม สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี นำเสนอผลตามลำดับดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 ความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาเรียนรวม ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D.= 0.94) สภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D.= 0.87)

ความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) การจัดการศึกษาเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.11 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านสภาพนักเรียน ($PNI_{modified} = 0.12$) มีลำดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านเครื่องมือ ($PNI_{modified} = 0.12$) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($PNI_{modified} = 0.11$) และด้านสภาพแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.11$) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 2

SEAT Framework	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับ	
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.			ระดับ
ด้านนักเรียน (S)	3.93	0.87	มาก	4.39	0.83	มาก	0.12	1
ด้านสภาพแวดล้อม (E)	3.83	0.95	มาก	4.25	0.87	มาก	0.11	4
ด้านกิจกรรม (A)	3.88	0.94	มาก	4.32	0.85	มาก	0.11	3
ด้านเครื่องมือ (T)	3.74	1.03	มาก	4.21	0.94	มาก	0.12	2
รวม	3.85	0.94	มาก	4.29	0.87	มาก	0.11	

เมื่อพิจารณาความต้องการจำเป็นตามกรอบโครงสร้างซีท ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือ มีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

ด้านนักเรียน

สภาพปัจจุบัน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$, S.D.= 0.87) และสภาพที่พึงประสงค์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D.= 0.83) ความต้องการจำเป็นพบว่า มีค่าเท่ากับ 0.12 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า นักเรียนพิเศษได้รับการกระตุ้น ส่งเสริม ฟื้นฟูทักษะที่จำเป็นต่อการดำรง มีลำดับสูงสุด

ด้านสภาพแวดล้อม

สภาพปัจจุบัน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D.= 0.95) และสภาพที่พึงประสงค์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D.= 0.87) ความต้องการจำเป็นพบว่า มีค่าเท่ากับ 0.11 เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่าสถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนตามหลักอารยสถาปัตยกรรม (Universal Design) มีลำดับสูงสุด

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

สภาพปัจจุบัน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D.= 0.94) และสภาพที่พึงประสงค์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D.= 0.85) ความต้องการจำเป็นพบว่า มีค่าเท่ากับ 0.11 เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่าครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนพิเศษ มีลำดับสูงสุด

ด้านเครื่องมือ

สภาพปัจจุบัน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$, S.D.= 1.03) และสภาพที่พึงประสงค์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D.= 0.94) ความต้องการจำเป็นพบว่า มีค่าเท่ากับ 0.12 เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่าสถานศึกษาจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดการศึกษาเรียนรวม ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงความต้องการจำเป็นตามกรอบโครงสร้างซีท

SEAT Framework	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
ด้านนักเรียน (S)								
นักเรียนพิเศษสามารถเรียนร่วมกับนักเรียนทั่วไปในชั้นเรียนปกติได้	3.83	0.97	มาก	4.32	0.88	มาก	0.13	3
นักเรียนพิเศษได้รับการเตรียมความพร้อม เมื่อพบว่าบกพร่องด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม วิชาการ และการช่วยเหลือตนเอง อย่างน้อยด้านใดด้านหนึ่ง	3.75	0.86	มาก	4.22	0.87	มาก	0.13	5
นักเรียนพิเศษได้รับการกระตุ้น ส่งเสริม พัฒนาสมรรถภาพ	3.81	0.90	มาก	4.31	0.90	มาก	0.13	4
นักเรียนพิเศษได้รับการกระตุ้น ส่งเสริม พัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน	3.88	0.85	มาก	4.39	0.83	มาก	0.13	1
ครูผู้สอนเตรียมความพร้อมให้นักเรียนทั่วไปตระหนักถึงความสำคัญของการยอมรับนักเรียนพิเศษ	4.19	0.80	มาก	4.53	0.75	มากที่สุด	0.08	8
ครูผู้สอนเตรียมความพร้อมให้นักเรียนทั่วไปถึง	4.02	0.86	มาก	4.51	0.80	มากที่สุด	0.12	6

SEAT Framework	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับ
	\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ		
การช่วยเหลือนักเรียน พิเศษอย่างถูกวิธี								
นักเรียนทั่วไปได้รับการ เตรียมความพร้อมด้วย การสร้างความรู้ตระหนักให้ ปฏิบัติต่อนักเรียนพิเศษ อย่างถูกวิธี	4.02	0.84	มาก	4.44	0.82	มาก	0.10	7
ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการ สอนทักษะที่จำเป็นในการ ช่วยเหลือนักเรียนพิเศษ ให้แก่เด็กนักเรียนทั่วไป	3.90	0.86	มาก	4.39	0.81	มาก	0.13	2
รวม	3.93	0.87	มาก	4.39	0.83	มาก	0.12	
ด้านสภาพแวดล้อม (E)								
สถานศึกษาจัด สภาพแวดล้อมภายใน ห้องเรียนที่เอื้อและมี ข้อจำกัดทางการ เคลื่อนไหวน้อยที่สุด	3.68	0.97	มาก	4.12	1.05	มาก	0.12	9
สถานศึกษาจัด สภาพแวดล้อมภายใน ห้องเรียนโดยคำนึงถึง ความปลอดภัย	4.31	0.90	มาก	4.61	0.79	มากที่สุด	0.07	17
สถานศึกษาจัด สภาพแวดล้อมภายใน ห้องเรียนตามหลัก อารยสถาปัตยกรรม (Universal Design)	3.66	0.92	มาก	4.17	0.89	มาก	0.14	1
สถานศึกษาจัด สภาพแวดล้อมภายนอก ห้องเรียนที่เอื้อและมี ข้อจำกัดทางการ เคลื่อนไหวน้อยที่สุด	3.58	1.00	มาก	4.02	1.03	มาก	0.12	10
สถานศึกษาจัด สภาพแวดล้อมภายนอก ห้องเรียนโดยคำนึงถึง ความปลอดภัย	4.19	0.99	มาก	4.58	0.77	มากที่สุด	0.09	13
สถานศึกษาจัด สภาพแวดล้อมภายนอก ห้องเรียนตามหลัก อารยสถาปัตยกรรม (Universal Design)	3.71	0.91	มาก	4.17	0.85	มาก	0.12	8

SEAT Framework	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมภายนอกสถานศึกษาที่เอื้อและที่มีข้อจำกัดทางการเคลื่อนไหวน้อยที่สุด	3.59	1.00	มาก	4.00	0.98	มาก	0.11	12
สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมภายนอกสถานศึกษาโดยคำนึงถึงความปลอดภัย	4.19	1.03	มาก	4.58	0.83	มากที่สุด	0.09	14
สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมภายนอกสถานศึกษาตามหลักอารยสถาปัตย์ (Universal Design)	3.75	0.92	มาก	4.08	0.86	มาก	0.09	15
สถานศึกษาจัดประชุมเพื่อสร้างความตระหนัก ความเข้าใจ และความร่วมมือเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเรียนรู้รวมแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง	3.80	0.98	มาก	4.24	0.86	มาก	0.12	7
สถานศึกษาชี้แจงแนวทางการจัดการศึกษาเรียนรู้รวมแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง	3.98	0.94	มาก	4.27	0.83	มาก	0.07	18
สถานศึกษาสร้างบรรยากาศการยอมรับนักเรียนพิเศษ	4.07	0.83	มาก	4.41	0.79	มาก	0.08	16
สถานศึกษาดูแลช่วยเหลือนักเรียนพิเศษอย่างถูกวิธี	3.98	0.82	มาก	4.46	0.77	มาก	0.12	6
สถานศึกษาจัดตั้งคณะกรรมการการจัดการเรียนรู้ร่วมเสนอความคิดเห็น	3.71	1.02	มาก	4.19	0.92	มาก	0.13	5
สถานศึกษาจัดตั้งคณะกรรมการการจัดการเรียนรู้ร่วมกำหนดแนวทางการดำเนินงาน	3.73	0.94	มาก	4.15	0.89	มาก	0.11	11
สถานศึกษาจัดตั้งคณะกรรมการการจัดการเรียนรู้ร่วมพิจารณาการจัดสรรงบประมาณ	3.66	0.96	มาก	4.17	0.89	มาก	0.14	2

SEAT Framework	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับ
	\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ		
สถานศึกษาจัดตั้ง คณะกรรมการการจัดการ เรียนร่วมร่วมพิจารณา คุณวุฒิและความสามารถ ด้านการศึกษาพิเศษของ ครูผู้สอนนักเรียนพิเศษ	3.63	1.07	มาก	4.15	0.89	มาก	0.14	3
สถานศึกษา ประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วน เกี่ยวข้องร่วมกัน พัฒนาการจัดการศึกษา เรียนรวม	3.71	0.91	มาก	4.19	0.84	มาก	0.13	4
รวม	3.83	0.95	มาก	4.25	0.87	มาก	0.11	
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A)								
ครูผู้สอนมีความรู้ ความ เข้าใจในการจัดกิจกรรม การสอนสำหรับนักเรียน พิเศษ	3.69	0.88	มาก	4.29	0.87	มาก	0.16	1
ครูผู้สอนจัดกิจกรรมทั้ง ภายในและภายนอก ห้องเรียนที่ส่งเสริมให้เกิด การพัฒนาด้านร่างกาย	3.85	0.93	มาก	4.32	0.82	มาก	0.12	3
ครูผู้สอนจัดกิจกรรมทั้ง ภายในและภายนอก ห้องเรียนที่ส่งเสริมให้เกิด การพัฒนาด้านอารมณ์	3.93	0.93	มาก	4.37	0.81	มาก	0.11	6
ครูผู้สอนจัดกิจกรรมทั้ง ภายในและภายนอก ห้องเรียนที่ส่งเสริมให้เกิด การพัฒนาด้านสังคม	3.97	0.89	มาก	4.39	0.81	มาก	0.11	5
ครูผู้สอนจัดกิจกรรมทั้ง ภายในและภายนอก ห้องเรียนที่ส่งเสริมให้เกิด การพัฒนาด้านวิชาการ	3.92	0.9	มาก	4.36	0.8	มาก	0.11	7
ครูผู้สอนวิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้จาก หลักสูตรสู่การปฏิบัติ	3.80	0.92	มาก	4.20	0.85	มาก	0.11	9
ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัด การศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการสอน เฉพาะบุคคล (IIP)	3.86	0.94	มาก	4.29	0.91	มาก	0.11	8

SEAT Framework	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับ
	\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ		
ครูผู้สอนใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย	4.02	0.92	มาก	4.39	0.79	มาก	0.09	11
ครูผู้สอนวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย	3.93	0.94	มาก	4.34	0.84	มาก	0.10	10
ครูผู้สอนติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน	4.02	0.92	มาก	4.36	0.83	มาก	0.08	12
ครูผู้สอนทบทวนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) อย่างน้อย ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง	3.86	0.99	มาก	4.31	0.88	มาก	0.12	4
รวม	3.88	0.94	มาก	4.32	0.85	มาก	0.11	
ด้านเครื่องมือ (T)								
สถานศึกษานำนโยบายกฎหมายที่เกี่ยวข้องมา กำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของการจัดการศึกษาเรียนรวมของสถานศึกษา	3.80	1.03	มาก	4.27	0.89	มาก	0.12	3
สถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการ/งาน/โครงการเรียนรวม	3.75	1.09	มาก	4.20	0.96	มาก	0.12	4
สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดการศึกษาเรียนรวม	3.63	1.08	มาก	4.15	1	มาก	0.14	1
สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเรียนรวม	3.66	1.01	มาก	4.14	0.97	มาก	0.13	2
สถานศึกษาจัดหาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามกฎกระทรวง	3.88	0.95	มาก	4.29	0.87	มาก	0.11	5
รวม	3.74	1.03	มาก	4.21	0.94	มาก	0.12	

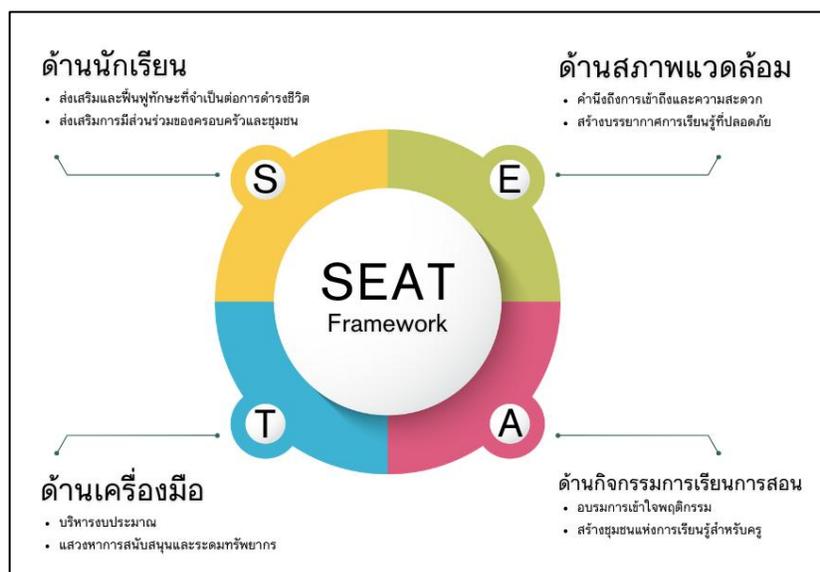
วัตถุประสงค์ที่ 2 แนวทางการจัดการศึกษาเรียนรวม สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสิงห์บุรี พบว่า

ด้านนักเรียน ส่งเสริมและฟื้นฟูทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตพร้อมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตอย่างยั่งยืนและให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ในอนาคต

ด้านสภาพแวดล้อม คำนึงถึงการเข้าถึงและความสะดวกสำหรับทุกคน สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ปลอดภัยเป็นมิตร และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียม

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ฝึกอบรมเกี่ยวกับการเข้าใจพฤติกรรมของนักเรียนพิเศษ ส่งเสริมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้สำหรับครู

ด้านเครื่องมือ บริหารงบประมาณเพื่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอย่างเป็นระบบ แสวงหาการสนับสนุนและระดมทรัพยากรจากชุมชนและหน่วยงานภายนอก

ภาพที่ 2 แนวทางการจัดการศึกษาเรียนรวมตามกรอบโครงสร้างซีที (SEAT Framework)

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 การประเมินความต้องการจำเป็น พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นอันดับแรกคือด้านนักเรียน รองลงมาคือด้านเครื่องมือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อมตามลำดับ

ด้านนักเรียน อาจเป็นเพราะการจัดการศึกษาควรมุ่งเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้เด็กทุกคนรวมถึงเด็กพิการได้รับโอกาสทางการศึกษาที่ทั่วถึงและมีคุณภาพ สอดคล้องตามนโยบายที่ระบุว่า "คนพิการทุกคนต้องได้เรียนและพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม" ทั้งนี้ภายใต้แนวคิดที่ว่านักเรียนพิการที่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ควรได้รับโอกาสเรียนร่วมกับนักเรียนทั่วไป (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2561)

ด้านเครื่องมือ ที่ต้องมีการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ การสร้างองค์ความรู้เครือข่ายเพื่อร่วมในการปฏิบัติการจัดการเรียนรวม ส่งเสริม ช่วยเหลือ สนับสนุนนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็น ตามที่บุษยากร ขอห้องกลาง และสุชาดา บุปผา (2567) ได้กล่าวไว้ และมีการจัดหาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาให้กับนักเรียนอย่างทั่วถึงและเหมาะสมตามกระบวนการจัดการศึกษาเรียนรวม เป็นไปตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการทางการศึกษามีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. 2550 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2567)

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การจัดการเรียนรวมประสบความสำเร็จก็ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนเป็นสำคัญ ครูผู้สอนที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์จะมีเทคนิคในการบริหารจัดการชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากข้อมูลที่ได้พบว่า ครูผู้สอนส่วนมากมีประสบการณ์ในด้านการจัดการศึกษาเรียนรวมเพียง 1-3 ปี อาจส่งผลส่งครูผู้สอนยังไม่มีเทคนิค และวิธีการสอนที่หลากหลาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูจะได้รับประสบการณ์ที่มีค่าและพัฒนาความเข้าใจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นเกี่ยวกับการสนับสนุนนักเรียนที่มีความต้องการเรียนรู้ที่หลากหลาย ประสบการณ์เหล่านี้ช่วยให้ครูสามารถปรับกลยุทธ์การสอน พัฒนาวิธีการเรียนการสอน และสร้างสภาพแวดล้อมในห้องเรียนที่ครอบคลุมมากขึ้น ตามการศึกษาทักษะและความสามารถของครูในศตวรรษที่ 21 (Opeña & Pontillas, 2024)

ด้านสภาพแวดล้อม ควรคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นไปตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรวมที่กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายนอกและภายในให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุด (Least Restrictive Environment : LRE) โดยคำนึงถึงความปลอดภัย และหลักการยสถาปัตยกรรม (Universal Design : UD) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2567) และสิ่งที่ไม่ควรมองข้ามนอกจากความปลอดภัยคือสภาพแวดล้อมต้องเอื้ออำนวย สามารถเข้าถึงและใช้งานได้จริง สอดคล้องกับกฎวรรตม์ ดิระพัฒน์ และคณะ (2565) ที่ศึกษาการจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า สถานศึกษาที่จัดการเรียนรวมต้องปรับสภาพห้องเรียนให้มีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ มีการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพและมีความปลอดภัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า การศึกษาแนวทางการศึกษาเรียนรวมสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework)

ด้านนักเรียน (Students) หาความรู้ในการส่งเสริมและฟื้นฟูทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตสำหรับนักเรียนพิเศษ สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคนอย่างใกล้ชิด จัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความสนใจและความสามารถของนักเรียน เน้นการใช้กิจกรรมที่เป็นรูปธรรม สื่อการสอนและเทคโนโลยีที่เหมาะสม โดยครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนานักเรียน เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนอย่างยั่งยืน และสามารถพึ่งพาตนเองได้ในอนาคต ซึ่งเป็นไปตามการจัดการศึกษาเรียนรวม ที่ได้กล่าวว่าการเรียนรวมควรคำนึงถึงข้อจำกัดของนักเรียนแต่ละคน มีการปรับหลักสูตร จัดการกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนสนับสนุนบริการและความช่วยเหลือที่ตอบสนองต่อความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้ นักเรียนเข้าถึงการเรียนรู้และกิจกรรมต่าง ๆ ได้ มากที่สุด (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2561) นอกจากนี้ สมาชิกในสังคมสามารถมีส่วนร่วมในการสนับสนุนพัฒนาการของนักเรียนกลุ่มนี้ สังคมควรร่วมกันเป็นแบบอย่างของการไม่แบ่งแยกหรือกีดกันนักเรียนกลุ่มนี้ออกจากการมีส่วนร่วมทั้งในบริบทของสถานศึกษาและในสังคมภายนอก เพื่อให้พวกเขาสามารถดำรงตนในฐานะสมาชิกที่มีคุณค่าของสังคมได้อย่างสมบูรณ์ สุรเชษฐ์ ตรีรกชโชติ (2564)

ด้านสภาพแวดล้อม (Environment) จัดสภาพแวดล้อมโดยคำนึงถึงการเข้าถึงและความสะดวกสำหรับทุกคน โดยจัดพื้นที่ให้กว้างขวางเพียงพอต่อการเคลื่อนไหว มีมุมเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนได้ตามกิจกรรม และจัดวางสื่อการเรียนรู้ในระดับที่ทุกคนเข้าถึงได้สะดวก มีแสงสว่างที่เพียงพอ จัดเก็บสิ่งของให้เป็นระเบียบ ปรับความสูงของโต๊ะเก้าอี้ให้เหมาะสม รวมถึงการติดป้ายสัญลักษณ์และจัดหาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ปลอดภัย เป็นมิตร และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียม จัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน พื้นที่นันทนาการ ระบบการคมนาคม ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมสำหรับนักเรียนทุกคนในทุกระดับชั้น ทั้งนี้ การศึกษาแบบเรียนรวมมีเป้าหมายสูงสุดคือการส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการเรียนรู้ร่วมกันภายใต้สถาบันการศึกษาเดียวกัน (Unicef, 2017)

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (Activities) ครูได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยจัดให้มีการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับการเข้าใจพฤติกรรมของนักเรียนพิเศษ เทคนิคการสอน การปรับพฤติกรรม และการใช้เทคโนโลยีสื่อการสอนที่เหมาะสม นอกจากนี้ควรส่งเสริมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้สำหรับครู เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวทางการแก้ไขปัญหาในการสอน ซึ่งจะช่วยพัฒนาศักยภาพของครูในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ มารินา ศรีวรรณยศ และคณะ (2563) กล่าวว่า เพิ่มอัตราครูให้เพียงพอกับความต้องการของแต่ละโรงเรียน ครูผู้สอนควรใช้วิธีการสอนที่แตกต่างกันออกไปปรับวิธีการสอนให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและมอบงานที่มีความยากง่ายแตกต่างกันออกไปปรับวิธีการสอนให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและมอบงานที่มีความยากง่ายแตกต่างกันออกไป นอกจากนี้ ในการจัดการศึกษาเรียนรวมควรคำนึงถึงความพร้อม สภาพจิตใจ มุมมอง ทักษะ คติของครูผู้สอน เนื่องจากการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษต้องใช้ทั้งความรู้ ความสามารถ ทักษะการควบคุมอารมณ์ของตนเอง มีจิตใจโอปอ้อมอารี มีทัศนคติเชิงบวก เข้าใจถึงความแตกต่างของนักเรียน เมื่อครูผู้สอนมีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจจะส่งผลให้การจัดการศึกษาเรียนรวม มีประสบความสำเร็จ

ด้านเครื่องมือ (Tools) การบริหารงบประมาณเพื่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมควรมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ โดยจัดทำแผนการใช้งบประมาณที่ครอบคลุมความต้องการจำเป็นของนักเรียนทุกคน กำหนดลำดับความสำคัญในการใช้จ่าย และบริหารงบประมาณให้มีประสิทธิภาพ นอกจากการขอจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมสำหรับนักเรียนพิเศษแล้ว ควรแสวงหาการสนับสนุนและระดมทรัพยากรจากชุมชนและหน่วยงานภายนอก รวมถึงการพัฒนาแพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อจัดทำคลังสื่อดิจิทัล ซึ่งจะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการผลิตเอกสารและหนังสือได้อีกทางหนึ่ง สอดคล้องกับ ญาณวรุฒม์ ติระพัฒน์ และคณะ (2565) กล่าวว่า การจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการเรียน กระทรวงศึกษาธิการควรปรับอัตรางบประมาณเพิ่มให้มากขึ้นในการสนับสนุนพัฒนาความเข้มแข็งให้โรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรวม และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนที่จัดการเรียนรวมต้องมีแหล่งทุนที่คอยสนับสนุนอย่างเพียงพอในการช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ อย่างไรก็ตาม ความท้าทายเชิงนโยบายยังคงเป็นปัจจัยสำคัญ เช่น ความยั่งยืนของงบประมาณที่ต้องมีความต่อเนื่อง การขาดแคลนบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ การกระจายงบประมาณที่ไม่ทั่วถึง และการบูรณาการทรัพยากรจากหน่วยงานต่าง ๆ นอกจากนี้ควรมีระบบตรวจสอบและประเมินผลที่โปร่งใส เพื่อให้มั่นใจว่างบประมาณถูกนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรวมอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในเชิงปฏิบัติ

1.1 ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ความต้องการจำเป็นในการจัดการศึกษาเรียนรวมด้านสภาพนักเรียนมีลำดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านเครื่องมือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อมตามลำดับ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาเรียนรวมที่ครอบคลุมและเหมาะสม ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ ให้ความสำคัญกับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีความพร้อม จัดหาและเตรียมอุปกรณ์การเรียนที่เหมาะสม สร้างความเข้าใจและพัฒนาวีธีการสอนแก่ครูผู้สอน รวมถึงปรับปรุงสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้

1.2 ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบแนวทางการจัดการศึกษาเรียนรวมตามกรอบโครงสร้างซีท 4 ด้าน ได้แก่ ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้

1) ด้านนักเรียน ควรส่งเสริมและฟื้นฟูทักษะการดำรงชีวิตของนักเรียนพิเศษผ่านกิจกรรมที่พัฒนาประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว ซึ่งเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ บูรณาการการฟื้นฟูร่วมกับบุคลากรทางการแพทย์เพื่อให้เด็กนักเรียนพิเศษมีคุณภาพชีวิตที่ดีและสามารถใช้ชีวิตร่วมกับสังคมได้อย่างเหมาะสม

2) ด้านสภาพแวดล้อม ควรปรับสภาพแวดล้อมในห้องเรียนตามหลักอารยสถาปัตย์ให้เหมาะสมสำหรับนักเรียนทุกคน

3) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ควรพัฒนาครูผู้สอนผ่านการฝึกอบรมให้มีความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนพิเศษ หรือจัดสรรบุคลากรด้านการศึกษาพิเศษให้กับโรงเรียนที่จัดการเรียนรวม เพื่อให้สามารถนำเทคนิคและวิธีการที่เหมาะสมมาใช้ในการสอน

4) ด้านเครื่องมือ ควรจัดสรรงบประมาณสำหรับนักเรียนพิเศษอย่างเหมาะสม โดยปรับสัดส่วนงบประมาณให้เพียงพอกับงานด้านการศึกษาพิเศษ พร้อมทั้งแสวงหาการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกและเอกชน ผ่านกิจกรรมระดมทุน พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของระบบการจัดการศึกษาเรียนรวมเพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูลนักเรียน จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และติดตามผลการพัฒนาผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ค้นพบแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาเรียนรวมตามกรอบโครงสร้างซีท โดยมุ่งเน้นแนวทางการจัดการศึกษาเรียนรวมและปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ข้อมูลที่ได้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาระบบการศึกษาเรียนรวม ทั้งในบริบทของจังหวัดสิงห์บุรีและพื้นที่อื่น ๆ เพื่อให้การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ควรให้ความสำคัญกับการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของนโยบาย ตลอดจนการรวบรวมข้อมูลเชิงลึกจากบุคลากรด้านการศึกษาพิเศษ สำหรับแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ควรมุ่งเน้นการศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษาเรียนรวมจากมุมมองของบุคลากรด้านการศึกษาพิเศษ การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของนโยบาย และการขยายขอบเขตการศึกษาให้ครอบคลุมกลุ่มตัวอย่างที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนสภาพการดำเนินงานที่แท้จริงมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา. (2563). นักเรียนที่มีความแตกต่างและหลากหลายเรียนร่วมกันได้ในห้องเรียนเดียวกัน. Retrived from: <https://www.eef.or.th/translationarticle-24-07-20/>
- กัญญา เอี่ยมพญา, นิวัตต์ น้อยมณี, พรทิพย์ อ้นเกษ, อภิชาติ อนุกุลเวช, และดาวประกาย ระโส. (2565). โรงเรียนขนาดเล็ก : ปัญหาที่ต้องตัดสินใจ. *วารสารสิรินธรปริทรรศน์*, 23(1), 315–329.
- กิตติมา สุริยกานต์. (2564). การศึกษาพิเศษ: แนวคิดและการจัดการเรียนการสอน. *วารสารครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 18(1), 35–44.
- จักรกฤษณ์ สิริริน. (12 สิงหาคม 2563). ชวนทำวิจัย “ความต้องการจำเป็น” ด้วยสถิติ PNI ไม่ยากอย่างที่คิด คุณก็ทำได้! (ตอนแรก). Retrived from: <https://www.salika.co/2020/08/12/priority-needs-index-part-1/>
- ญาณวรุฒม์ ติระพัฒน์, มัทนา วังถนอมศักดิ์, และวรกาญจน์ สุขสดเขียว. (2565). การจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 7(2), 525–540.
- ทวีศักดิ์ สิริรัตน์เรขา. (2562). *การศึกษาพิเศษ*. ศูนย์วิชาการแอบปีโฮม. Retrived from: <http://www.happyhomeclinic.com/specialeducation.htm>
- บุษยากร ขอห้องกลาง และสุชาดา บุษพา. (2567). การศึกษากลยุทธ์การบริหารตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) “พหุกรณีศึกษาโรงเรียนต้นแบบเรียนรวม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 9(3), 1265-1280.

- เบญจา ชลธารันนธ์. (2546). *คู่มือการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท*. กรุงเทพฯ: เพทาย การพิมพ์.
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ. (2552, 8 มิถุนายน). เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคณิศรทางการศึกษา พ.ศ. 2552. *ราชกิจจานุเบกษา*, เล่ม 126 ตอนพิเศษ 80 ง, หน้า 45-47.
- พลธาวิณ วัชรธำรงค์ และศศิรินทร์ ศิริธาดากุลพัฒน์. (2565). การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ของโรงเรียนบ้านสวนอุดมวิทยาจังหวัดชลบุรี ด้วยรูปแบบ BANSUAN @ CHON1 Model. *วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 6(1), 45-52.
- พิมพ์ชนก สีหา และสุภาวดี บาลี. (2564). *แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจความต้องการและความคาดหวัง*. การจัดการความรู้ สวนดุสิตโพล. Retrived from: <https://dusitpoll.dusit.ac.th/KB/2021/594/>
- มารีนา ศรีวรรณยศ, อัททฤต เทียมธรรม, และผกามาศ นันทจิรววัฒน์. (2563). การศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรวมในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. *วารสารรัชต์ภาคย์*, 14(33), 1-12.
- วารภรณ์ อินทรปาน, ปนิตา เนื่องพะยอม, และธันยรัตน์ ทองบุญตา. (2568). ปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี. *วารสารสันตยาภรณ์ วัดหนองนกกด*, 3(1), 193-212.
- ศิริมงคล ทนทอง. (2566). แนวทางการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 : กรณีศึกษาโรงเรียนวังวาริวนราชภัฏร์วัฒนา. *วารสารศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา*, 2(2), 96-110”
- สมบูรณ์ สุรเชษฐ์ ตรรกโชติ. (2564). การเรียนรวม (Inclusive Education). Retrived from: <https://www.educathai.com/knowledge/articles/443>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี. (2567). รายงานผลการดำเนินงานส่งเสริมการจัดการเรียนรวม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. สิงห์บุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2567). *แนวทางการจัดการเรียนรวมสำหรับสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *การติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาเรียนรวมสำหรับเด็กพิการและเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ* (พิมพ์ครั้งที่ 1). นนทบุรี: บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2561). *ชุดเอกสารศึกษาดำเนินงาน วิชาความรู้พื้นฐานด้านการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการหรือผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เล่มที่ 16 การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม*. กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2561). *ชุดเอกสารศึกษาดำเนินงาน วิชาความรู้พื้นฐานด้านการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการหรือผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เล่มที่ 3 การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการหรือผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ*. กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุชาติดา บุษพา. (2567). กลยุทธ์การบริหารตามโครงสร้าง SEAT Framework: กรณีศึกษาโรงเรียนต้นแบบเรียนรวม. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 9(3), 1265-1280.
- สุภัทสรุ จตุโชคอุดม, ญัฐธยาน์ เชาวน์เฉลิมกุล, ชนิดา มิตรานันท์, และชวีวัน เขียววิจิตร. (2565). แนวโน้มการจัดการศึกษาเรียนรวมในประเทศไทยและปัจจัยสู่ความสำเร็จ. *วารสารวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ*, 11(1), 17-34.
- สุรเชษฐ์ ตรรกโชติ. (2564). การเรียนรวม Inclusive education. Retrived from: <https://www.educathai.com/knowledge/articles/443>

- สุวิมล ว่องวาณิช. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น* (พิมพ์ครั้งที่ 3 ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
- Likert, R. (1967). *The human organization: Its management and value*. McGraw-Hill.
- Opeña, M. V., & Pontilla, P. V. (2024). Teachers' 21st-century skills and their competence on inclusive education in Opol Districts. *International Journal of Multidisciplinary Research and Analysis*, 7(8), 3975–3987.
- UNICEF. (2017). *Inclusive education: Including children with disabilities in quality learning – what needs to be done?*
https://www.unicef.org/eca/sites/unicef.org.eca/files/IE_summary_accessible_220917_brief.pdf
- UNICEF. (2023). *Children with disabilities*. <https://data.unicef.org/topic/child-disability/overview/>

